

Na osnovu člana 4.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i čl. 28., 28a., 28b. i 33. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge – Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", br. 93/11 i 61/14), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 7. maja 2015. godine, donijeta je

ODLUKA

O ODREĐIVANJU KOEFICIJENATA I GRANIČNIH CIJENA ZA POMOĆNE USLUGE

Član 1. (Predmet)

Ovom odlukom određuju se koeficijenti za izračune veličina u sistemu pomoćnih usluga i granične cijene potrebne za pokretanje postupka nabavke pomoćnih usluga koje provodi Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini (NOS BiH).

Član 2. (Sekundarna regulacija)

Koeficijenti i granične cijene za kapacitet i energiju sekundarne regulacije određuju se u sljedećim iznosima:

- cjenovni koeficijent kapaciteta sekundarne regulacije iznosi 1,2
($k_{SecCap} = 1,2$),
- osnovna (bazna) cijena kapaciteta sekundarne regulacije iznosi 19,56 KM/kW/mjesec
($p_{BaseSecCap} = 19,56$ KM/kW/mjesec), tako da
- granična cijena kapaciteta sekundarne regulacije za svaki mjesec iznosi 23,47 KM/kW/mjesec
($p_{MaxSecCap} = 23,47$ KM/kW/mjesec),
- koeficijent naknade za neobezbijeđeni kapacitet sekundarne regulacije iznosi 1,1
($k_{PenSecCap} = 1,1$),
- razlika cijena energije sekundarne regulacije nagore i nadole iznosi 19,56 KM/MWh
($S = 19,56$ KM/MWh).

Član 3. (Tercijarna regulacija)

Koeficijenti i granične cijene za kapacitet i energiju tercijarne regulacije određuju se u sljedećim iznosima:

- cjenovni koeficijent kapaciteta tercijarne rezerve iznosi 1,1
($k_{TerCap} = 1,1$),
- cijena kapaciteta tercijarne regulacije iznosi 5,87 KM/kW/mjesec
($p_{TerCap} = 5,87$ KM/kW/mjesec), tako da
- granična cijena kapaciteta tercijarne regulacije nagore iznosi 6,46 KM/kW/mjesec
($p_{MaxTerCap} = 6,46$ KM/kW/mjesec),
- granična cijena energije tercijarne regulacije nagore iznosi 391,17 KM/MWh
($p_{MaxTerEnUp} = 391,17$ KM/MWh).

Član 4.
(Debalansi)

Koeficijenti za obračun debalansa određuju se u sljedećim iznosima:

- koeficijent uz cijenu pozitivnog debalansa iznosi 1 ($k_+ = 1$),
- koeficijent uz cijenu negativnog debalansa iznosi 1 ($k_- = 1$).

Član 5.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-28-7-167-1/15
7. maja 2015. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije
Nikola Pejić

Obrazloženje

Granične cijene pomoćnih usluga se određuju u skladu sa Metodologijom za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad nezavisnog operatora sistema i pomoćne usluge (u daljem tekstu: Tarifna metodologija) koja je usklađena sa Konceptom pomoćnih usluga za balansiranje elektroenergetskog sistema Bosne i Hercegovine.

Koncept pomoćnih usluga predstavlja podlogu za kreiranje i donošenje provedbenih pravila, propisa i odluka nadležnih tijela u elektroenergetskom sektoru, svako u okvirima svoje nadležnosti, a koji treba da osiguraju efektivno funkcioniranje tržišta balansnih usluga u elektroenergetskom sistemu BiH.

Prema termin planu aktivnosti sačinjenom u cilju primjene rješenja iz Koncepta pomoćnih usluga za balansiranje elektroenergetskog sistema BiH predviđeno je odvijanje šestomjesečnog tzv. testnog perioda (*dry run*) u kome bi bilo potrebno na praktičan način provjeriti procedure, veličine, mjerenja i očitavanja, način razmjene podataka, podešenje softvera i hardvera za podršku itd. Kako je odvijanje testnog perioda na isteku, potrebno je donijeti granične cijene pomoćnih usluga koje u početnom periodu primjene Koncepta imaju određeni značaj u cilju zaštite učesnika na tržištu, prvenstveno kupaca u uvjetima nedovoljno razvijene konkurencije na tržištu.

Granična cijena za kapacitet sekundarne regulacije definira se kao proizvod bazne cijene kapaciteta i koeficijenta kapaciteta. Bazna cijena je određena u visini $p_{BaseSecCap} = 19,56$ KM/kW/mjesec (10 €/kW/mjesec). Koeficijent kapaciteta sekundarne regulacije postavljen je na vrijednost 1,2 u cilju davanja podsticaja pružaocima ove usluge. U konačnom cijena kapaciteta sekundarne regulacije za svaki mjesec iznosi $p_{MaxSecCap} = 23,47$ KM/kW/mjesec (12 €/kW/mjesec).

Uz to se definira i koeficijent naknade za neobezbijeđeni kapacitet koji služi za određivanje finansijske naknade za neobezbijeđenu rezervu i on ima vrijednost $k_{PenSecCap} = 1,1$.

Također se definira veličina S kao razlika cijene energije sekundarne regulacije na gore i cijene energije sekundarne regulacije nadole. Prema iskustvima koja postoje na balansnim tržištima u okruženju, ova veličina je određena u iznosu od 19,56 KM/MWh (10 €/MWh).

Granična cijena za tercijarnu regulaciju definira se kao proizvod koeficijenta kapaciteta tercijarne regulacije i cijene rezerve kapaciteta tercijarne regulacije koja je jednaka ponuđenoj cijeni kapaciteta tercijarne regulacije izabranog u procesu nabavke rezervi kapaciteta tercijarne regulacije. Kako do sada u praksi nije bilo tržišne nabavke kapaciteta, za potrebe inicijacije cjelokupnog procesa određuje se cijena u visini $p_{TerCap} = 5,87$ KM/kW/mjesec (3 €/kW/mjesec).

Također je određena i granična cijena energije tercijarne regulacije nagore u iznosu 391,17 KM/MWh (200 €/MWh) kao peterostruka vrijednost referentne cijene električne energije na tržištu. Kao i kod tercijarne rezerve i ovdje postoji problem određivanja referentne cijene energije na tržištu (p_{MR}) u početnom periodu, uzimajući u obzir da je Tarifnom metodologijom predviđeno da se ova cijena dobije na tržišni način kao rezultat nabavke energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sistemu. Imajući u vidu ove okolnosti postavlja se inicijalna cijena za p_{MR} od 78,23 KM/MWh (40 €/MWh), kao nešto veća cijena od aktuelne berzanske (HUPX) koja se posljednja dva mjeseca nalazi u obimu od 30-35 €/MWh.

Također su određeni koeficijenti koji se primjenjuju za obračun debalansa k_+ i k_- . Ovi koeficijenti su za početni period postavljeni na vrijednost 1.

Zavisno od razvoja koji uslijedi nakon početka primjene cjelokupnog procesa, dopuštena je mogućnost izmjene graničnih cijena.